

KHUTBAH JUMAT BAHASA JAWA IKADI DAERAH ISTIMEWA YOGYAKARTA

EDISI 345 17 Februari 2023 M 24 Rajab 1444 H

NJEJEGAKEN SHOLAT NJEJEGAKEN AGAMI

Dening: Ust. Muhammad Hanafi, S.Ag., M.Si. (Ketua PD Ikadi Bantul, DIY)
 Nyalin Basa: Ust. Indra Gunawan, S.T. (Bendahara PD Ikadi Bantul, DIY)

Ma'asyiral Muslimin, Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Alhamdulillah, sedaya puji kagunganipun Allah ta'alā ingkang sampun paring Rahmah, barakah lan hidayahipun sahingga kita taksih setia tuhu dhateng dhawuhipun kagem tindak ibadah Jum'ah. Kanthi menika jamaah sedaya, mangga kita iklasaken diri kita kagem ngleksanakaken dhawuh-dhawuhipun Allah SWT, lan nebihi sedaya awisanipun. Taqwa wonten ing pundi papan, lan wonten ing kahanan punapa kemawon, sae rikala longgar utawi rupek, sehat utawi sakit, sepen utawi rame, piyambakan utawi berjamaah, amargi kamulyan namung kanthi ketaqwaan.

Satemene sing paling mulya ing antarane sira ana ing ngarsaning Allah yaiku wong kang paling taqwa ing antarane sira. (Q.s. Al-Hujurat ayat 13)

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Nalika sasi Rajab tumeke, tamtu kaum muslimin emut dhateng prastawa ingkang dipunalami dening Rasulullah Muhammad SAW. Prastawa agung, prastawa ageng ingkang nggadhahi kathah hikmah, kathah wucalan. Shalat gangsal wekdal ingkang kita tindakaken saben dinten, ingkang minangka angsal-angsal paling wigatos saking lampah Isra' Miraj. Pramila wonten kesempatan khutbah Jum'ah siyang punika badhe kita aturaken irah-irahan "Njejegaken Shalat Njejegaken Agami. Rasulullah Muhammad SAW paring sabda

Shalat iku Sholat iku rukune agama, sapa sing ngedegake iku ateges wis ngedegake agama, lan sing sapa ninggalake iku ateges wis ngrubuhake agama. (H.r. Imam al-Baihaqi).

Wonten ing hadits Riwayat Muadz bin Jabbal, Nabi Muhammad SAW ngendika:

Artosipun: "Pokok urusan yaiku Al-Islam, cagake yaiku shalat lan puncak paling dhuwur yaiku al-Jihad." (H.r. At-Tirmidzi)

Pramila shalat menika cagak jejegipun agami, amargi shalat nggadhahi fungsi, tatacara, manfaat lan faedah ingkang sami kaliyan pirantos kagem jejegipun agami. Mapinten-pinten kautaman lan fungsi shalat antawisipun:

Sepisan, shalat dados sarana, pirantos utawi wasilah kange dzikrullah, emut dhateng Allah. Emut dhateng Allah salebetipun sholat kanthi manah ingkang wening, obahing badan lan pangucap lesan. Manah ingkang iklas karana Allah, badan obah nedahi tunduk lan patuh kanthi fisik, lesan ngucap takbir, tahmid, tahlil, dzikir, istighfar, waosan Al-Qur'an lan donga. Estu menika tatacara ibadah ingkang sanget jangkep, istimewa lan spesial. Allah ta'alā paring pangandikan wonten ing Surat Thaha (20):14

Temen, Ingsun iki Allah, ora ana Pangeran kejaba Ingsun, mula padha nyembah marang Ingsun lan lakanana shalat kanggo eling marang Ingsun. (Q.s. Thaha (20):14)

Tiyang ingkang dzikrullah, emut dhumateng Allah, nyebat Allah, banjur manahipun badhe ayem, jiwanipun tentrem. Kados ingkang dipun ngendikakaken wonten ing Surat Ar Ra'du (13):28

"(yaiku) wong-wong kang padha iman lan atine dadi tentrem karo eling marang Gusti Allah. Elingo, mung kanthi eling marang Gusti Allah ati dadi tentrem." (Q.s. Ar-Ra'd (13): 28)

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Kaping kalih, shalat dados kewajiban paling asasi, ayahan ingkang paling mendasar, amaliyah paling pokok kagem satunggaling tiyang muslim. Shalat dados simbol ketaatan lan ketundukan dhateng Gusti Ingkang sampun Nyipta, Pangluwas sedaya alam, Rasulullah ngendika Allah ta' ala ing dalu Isra' majibaken umatku salat ping seket, lajeng kula wangsul dhateng Allah lan nyuwun kaenthengan, saengga Allah ndadosaken shalat gangsal wekdal sadinten sadalu." (H.r. Al-Bukhari dan Muslim)

Ing hadits sanesipun ingkang dipun riwayataken dening Sahabat Thalhah bin Ubaidillah

Dipun riwayataken saking Thalhah bin Ubaidillah, piyambakipun ngendika: Setunggaling tiyang ndatengi Rasulullah SAW, dheweke banjur takon bab Islam, lajeng Rasulullah SAW paring sabda: Shalat limang wektu ing sedina sewengi. Wong

Ianang iku banjur takon: Punapa kula dipun wajibaken shalat kejawi menika? Nabi banjur paring jawaban: Ora, kejawa sunnah. (H.r. Al-Bukhari dan Muslim)

Mila tiyang muslim, kita nggadhahi ayahan kagem ngabdi dhateng Allah Ta'ala kanthi tulus, ikhlas. Motif ipun namung kagem pikantuk ridha nipun saking Allah kemawon. Allah paring firman:
Lan dheweke iku ora diparentahi apa - apa kajaba laladi ing Allah jejeg anggone nglakoni agamane, lan nglakoni sholat, bayar zakat, hiya iku agama kang bener. (Q.s. Al Bayyinah (98): 5)

Shalat gangsal wekdal dados kewajiban ingkang sampun dipun temtukaken wekdalipun. Wonten ingkang enjing, siang, sonten lan ndalu. Niku pratanda bilih tiyang muslim tansah emut dhateng Allah, wonten wayah napa kemawon. Salajengipun, nalika sira wis rampung shalat, elinga Allah nalika sira ngadeg, nalika sira lungguh, lan nalika sira teturon. Banjur yen wis rumangsa aman, banjur ngleksanake shalat (kaya biasane). Satemene shalat iku wajib ing wektu tartamtu tumrap wong-wong kang padha iman. (Q.s. An-Nisa: 103)

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Kaping tiga, shalat niku ibadah ingkang ngandhut kathah kesaenan, kathah manfaat. Ibadah ingkang saget ndamel srana keslametan ing donya lan akhirat. Sahabat 'Abdullah bin 'Amr ngaturaken bilih Rasulullah SAW ngendika "Sapa wonge kang netepi shalat, bakal oleh pepadhang, hidayah lan keslametan ing dina qiyamat. Dene sing sapa ora netepi shalat, ora bakal oleh pepadhang, hidayah lan keslametan. Lan ing dina kiyamat, dheweke bakal diklumpukake bebarengan karo Qorun, Fir'aun, Haman , dan Ubay bin Khafaf." Khalaf." (H.r. Ahmad)

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Dene ingkang kaping sekawan, ibadah shalat punika saget nyegah manungsa saking maneka warni tumindak ingkang awon, tumindak mboten sae, utawi salah. Awit tiyang ingkang dzikrullah, eling marang Gusti Allah, mesthi mboten bakal wantun tumindak ala lan kadurjana maneka warna, amargi rumaos muraqabatullah, pangwasane Allah ing sakabehing tumindak lan lelaku.

Allah ta'ala ngandika ing Surat Al Ankabut (29):45

Maca Kitab (Al-Qur'an) sing wus diturunake marang sira (Muhammad) lan lakanana shalat. Satemene shalat iku nyegah saka (tumindak) kang nistha lan mungkar. Lan (ngertio) enget Allah (shalat) iku luwih gedhe (utamane tinimbang ibadah liyane). Gusti Allah ngerti apa sing kok lakoni. (Q.s. Al-Ankabut: 45)

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Kaping gangsal; shalat minangka pirantos, media kanggem nyenyuwun lan nyuwun pitulungan marang Gusti Allah. Ing padintenan, gesang kita mbetahaken kathah kabetahan. Lan kagem nyukupi kabetahan kasebat kadhangkala gampil lan kadhangkala rekaos. Gesang iku ana wektune longgar, ana wektune sempit. Onten ujian ingkang entheng ing urip, ontен ingkang awrat. Lan Muslim musthi gumantung dhateng solusi saking macem-macem masalah ing gesang namung sambat dhateng Allah Ta'ala. Lan caranipun yaiku kanthi ndedonga/shalat. Allah ta'ala ngendika ing Al-Qur'an surat Al Baqarah (02): 45,

Lan nyuwun pitulungan (marang Allah) kanthi sabar lan shalat. Lan (shalat) iku pancen abot, kajaba wong kang khusuk. (Q.s. Al-Baqarah: 45)

Wonten setunggaling hadits riwayat Abu Dawud, Hudzaifah RA paring warta:

Nabi Muhammad SAW nalika ngraosaken sumelang amargi satunggaling perkawis, lajeng panjenenganipun sholat. (H.r. Abu Dawud)

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Lan kaping enim; Shalat minangka pirantos kagem mbusak lan ngresiki dosa. Kanthi njejegaken shalat, dosa ingkang dipun tindakake manungsa bisa ical lan resik. Amal ingkang saget ngicali dosa yaiku amal ingkang penting sanget.

"Menawa ing ngarep omahmu ana kali lan saben dina adus kali kaping lima, apa isih ana rereget?"

Para Sahabat menjawab: " Mboten wonten babar pisan."

Banjur Rasulullah shallallahu alaihi wa sallam ngandika:

Mangkono pasemon shalat limang wektu kang Allah bakal ngresiki kesalahan (dosa)." (H.r. Al-Bukhari dan Muslim).

Jamaah Jumat Rahimakumullah,

Kantri mangertosi manungsa saking maneka warni nilai tambah, manfaat lan keistimewaan ibadah sholat, kita badhe langkung semangat, mantep lan ikhlas anggenipun nindakaken shalat minangka bukti tunduk lan pasrah dhateng Allah ta'ala. Kanthi njejegaken shalat, uga bakal njejegaken agami.